

7122

ABDULLA ŞAJIQ

**TYLKY
HƏÇÇƏ
GEDİR**

6040

AZƏRNƏŞR BAKY 1934

84(5Aze)-5

1116

A. ŞAJIQ

894.362-93

1116

226341

6040

TYLKY HƏÇÇƏ GEDİR

3-24 zana

İkinci cəfə

F. Kəşfi adina
Azərbaycan Dövlət Uşaq
KITABXANASI
INV. № 58844

M. F. Azimov adına
Azərbaycan Dövlət
KITABXANASI

AZƏRNƏŞR

Bakı — 1934

Redaqtoru: M. Sejid xadə
Texredaqtoru: Z. Rqajev
Buraqıç: Hysnijə Z. jnallı

Baş Mətbuat Mədirliyi Məvəkilliyi № 2512. Sifariş № 1497. Tiraz 5000.
İstehsalata verilmiş 27/XI—33. Səpa verilmiş 10/I—34. Səp listi 3.
Kağız formatı 72X105.
Azərbaycan mətbəəsində basıldı. 26 ləf ədədə „Kitab Sarayı“.
Bakı. Əli Bəjramov küçəsi.

TYLKY HƏÇÇƏ GEDİR.

Tylky coq qoçalmışdı,
Av vurmaqdan qalmışdı;
Ət dəjmirdi dilinə,
Av kecmirdi əlinə.
Həftələrlə qalıb aç,
Dolanırdı jalavaç;
Çavanlıq sənmişdi,
Ərijib muma dənmişdi.
Korşalmış idi dişi,
Coq pis kecmirdi işi;
Gyny olmuşdu qara,
Arajb buldu cara:
Alıb təsvəh əlinə,
Şal bağlajıb belinə;
Ajaqlarında sarıq,
Başında tirmə sarıq.
Cijnində atlas əva,
Əlində zorba əsa,
Aqlajırdı gedirdi,
Cəlləri sejr edirdi.

Kəndə javbq bir xoruz,
Dənlənməkdejdi jalqыз;
Tylkyny belə gərđy,
Uzaqdan durdu sordu;
„Aj çanым, tylky, səjlə,
Hara gedirsən belə.

Joqsa sənə aj vava,
Yz veribdir bir vələ?”

Tylky başın salladı,
Həngyr-həngyr aqladı;
Dedi: „A Məstan xoruz!
Gəzləri mərçan xoruz!
Qoçalmışam düşmüşəm,
Sizi coq inçitmişəm,
Məndən daha qasmağın;
Dərdlərimi asmağın.
Sizdən yzum qaradıq,
Qəlbim dolu jaradıq;
Halal, haram qanmadım.
Qoçalmaq anmadım.
Sizi dutdum, hej jedim,
Allah kərimdir dedim.
Aj çanым, gəzym, qardaş,
İndi işim olub jaş.
Həddən aşv gynağım;
Bir allahdır pənağım.
Həççə gərəkdir gedim
Tevvə istioğar edim“.
Xoruz dedi: „Aj vava!
Hoşvaxt olubsan daha,
Gəl aj aqlama,
Yrəjimi daqlama,

Haq yolunu bulmusan,
Indi mə'min olmusan,
Səni jalnъzлъq sьqar,
Məni əzynlə apar;
Jolda qulluq edərəm,
Hər işinə gedərəm".
Tylky dedi: „Ej gözüm!
Joq bu işə bir sөzüm,
Olursa zəhmət sənə,
Jolda myəzzin mənə
Lazım olur, nejləjək?
Dyş dalyta gəl, gedək".
Xoruz bunu eşitçək,
Tez ucub gəldi jyrək,
Ajaqlыna, əlinə,
Dyşdy şirin dilinə;
Ujub səhvət etdilər,
Dyşyub jola getdilər.
Gəldilər kəndə jaqlыn,
Tojuqlar aqlыn-aqlыn,
Ora bura təzirdi,
Dənlənirdi gəzirdi.
Gərduylər bir az iraq,
Tylky gəlir bir sajaq:

Jekə təsbeh əlində,
Bir şal qurşaq belində;
Ajaqlarыnda sarыq,
Başыnda tirmə sarыq;
Cijnində atlaz əva,
Əlində zorba əsa;
Gedir, jol ilə bir baş,
Olub xoruzla joldaş.
Birdən qaqqылдаşдылар,
Bu işlərə şaşдылар.
Qoça xoruzdan biri,
Gəldi bir az iləri
Dedi: „A, lovqa tylky!
Qujruqu zorba tylky,
Joqdur səndə myryvvət,
Bizə verirsən zillət,
Gizli-gizli geçələr,
Kəndə girib vixəvər;
Bizi sarыb calыrsan,
Hinə şjvən salыrsan.
Joqmu vizim çanyьmъz?
Halalmъдыr qanyьmъz?
Elədik biz də tədbir,
Var bu yerlərdə coq pir;

Aqlajьv, dəxil dүşdyk,
Daşlarьna syrtyşdyk,
Minlərçə kəsdik qurvan,
Verdik fəqirə ehsan;

Bizə tərəhhym etsin,
Bu vəлань gətyrsyn“.

Tylky vaşьn salladь,
Həngyr-həngyr aqladь.
Bu işə mat qaldьlar,
Tylkyjə jan aldьlar.

Səsləndilər: „Bir dajan
Bizi vaşa sal, aman!

Bu nə işdir bir gərək?
Dərdini biz də bilək.

Hardan gəlibсэн belə,
Hara gedirsən səjlə?!“
Tylky alьşdь, jandь,
Əsasьna dajandь:

Aqlar, aqlar göz ilə,
Şirin-şirin söz ilə,
Dedi: „Gəlin bir gərək,
Aj ysty vaşь ipək!
Gözəl sifətli çanlar!
Aj gözləri mərçanlar!

Qoçalmьşam, dүşmüşəm,
Sizi coq inçitmişəm;
Allah catsьn dadьma,
Jetissin imdadьma!

Gynahlarьm həddən coq,
Janьnьzda yzım joq.

Bilməmişəm mən niyə,
Dynjada halal, haram.
Sizi dutub jemişəm,
Açb sözlər demişəm.
Qəlbinizi sьqmьşam,
Evinizi jьqmьşam.
Mənim dynjalar qadar,
Sizdən xəçalətim var.
Cəkirəm coq nədəmət,
Qalın hələ səlamət;
Gərəkdir həççə gedəm,
Tevvə, istiqlar edəm.
Dynjadan əl yzmuşəm,
Dirilikdən vezmişəm;
Qoçaldım, vəlkə allah,
Kecsin gynahьmdan, ah!
Bu sözlərə şaşdılar,
Çümləsi aqlaşdılar;
Səjlədilər: „Aj vava!
Sənə çanьmьz fəda.
A, tykləri xoş qumaş,
Bizi özünə joldaş;
Qəbul etsən əgər sən,
Xejiir-dua bularsan“.

„Gəlin-gəlin, evladım,
Jaxşыьqda qoj adım
Dynja durunça qalsın!
Gynahlarым azalsın!“
Ucub gəldi çümləsi;
Xoruz-tojuqun səsi,
Culoqaladь hər janь,
Cəl dərəni ormanь.
Bir xoruz tez dьzьxdь.
Sevinçək dama cьqдь,
„Quqquluqu!“ cəkdi çar,
„Olun daha xəvərdar;
Myzdələr olsun sizə,
Allah vaqьvдыr vizə:
Tytky avid olmuşdur,
Urəji jumşalmьşдыr.
Qьrtajaçaqдыr bizi,
Hej aqlamaqdan gəzy;
Syzylmyş, həm qьzarmьş,
Bəti vənzi bozarmьş,
Tevvə istiqlar edir,
Bir vaşa həççə gedir“.
Kəntdə xoruz, tojuqlar,
Bundan olub xəvərdar;

Bir-birinə vaqıŝıv,
Kujə duşuv aqıŝıv;
İŝi jəqin bildilər,
Ucuv, qacıv gəldilər.
Tylky dəndy jaq vaıa.
Alıv onu ortaja:
Biri əpyr əvanı,
Biri dəmir əsanı,
Biri təsvəh, sarıqı,
Biri hisli carıqı;
Gətirmişlər duz, cərək,
„Dərə xəlvət, tylky vəj“.
Dururdu keji coq saz,
Baqırdı sajmaz-sajmaz.
Bir az səhvət etdilər,
Jola duşuv getdilər.
Tylky gedirdi xırrəm,
Dənyv onlara hərdəm.
Gizli-gizli vaqırdı,
Damaqı şatladırdı.
Kəsiv əlcuv bicirdi,
Kəklərini secirdi.
Kəsilmışdi taqəti,
Arajırdı fırsəti;

Bir az daha getdilər,
Dyzənlijə jetdilər,
Tylky dajandı durdu,
Başladı hilə qurdu.
Dedi: „A, çanıv xoruz!
Ruhum rəvanıv xoruz!
Mənim kəhnə joldaşım!
Gözüm, dostum qardaşım!
Hoş səslı məsum hejvan,
Sıq aqıça ver əzan;
Alalıv dəstamazı,
Qılalıv tez namazı“.
Xoruz sıqdı uçadan,
Vədi gözəl bir əzan.
Tylky dedi: „Tez durun,
Namaz ucun səf qurun;
Olsun xoruz pişnamaz,
Qılaq vı cəldə namaz“.
Baqırdılar: „Joq olmaz!
Bizim çinsə jaraşmaz;
Əslindən pişnamazlıq,
Sənin şə'ninə lajıq“.
Tylky dartıv özünü,
Tırtıdu yz gözünü,

Dedi: „Məndən cəkin əl,
Olmuşam mən vəd əməl;
Çavanlıqımda işim,
Fisq olubdur, bu dişim
Olub vəşmə vələ:
Sizə edibdir çəfa.
Mənim kivi jaramaz,
Olurmu hec pişnamaz?“

Аръқ хорuzдан biri,
Кecди ǝǝrǝz iləri.
Tylky vava janladь,
Sǝfləri sahmanladь,
Kǝkləri sondan dyzdy,
Gǝzlǝrini bir syzdy;
Hijlǝni saz ejlǝdi,
Durdu velǝ sǝjlǝdi:
„Başla namazь gǝrǝk,
Mǝn hamьnyzdan gǝrǝk,
Dalda duram ej gǝzym!
Haq janьnda joq yzym.
Gynahьm hǝddǝn aşmьş,
Qǝlvimdǝ dǝridim coşmuş;
Sizin gynahьnyz joq,
Mǝnimki isǝ coq-coq;
Joldan cьqьv azmьşam,
Haqqьn kǝkьyn qazmьşam;
Peşimanam işimdǝn,
Bezaram kecmişimdǝn;
Mǝnǝ namazda dua
Edin, unutmajьn ha!“
Bunu dejiv mǝsxǝrǝ,
Aqladь birdǝn-birǝ,

Bytyn səvri kəsilmiş,
 Bojnu vaş əjilmiş;
 Göz altından vaqırdı,
 Aqızından su aqırdı;

226341

F. Kəpəlli adına
 Azərbaycan Dövlət Uşaq
 KİTABXANASI
 INV. № 58844

Japraq tək titrəjirdi,
 Şikarə gözləjirdi.
 Namaz ucun durdular,
 Səçdəyə vaş qojdular.

Qurtarəv o işini,
 Sazlajaraq dişini.

Atdı təsvəh, əvanə,
 Sarıqıyn əsanə;

Atlandı aslan kivi,
 Hərifi-mejdan kivi;
 On vəş kək tojuq voqdu,
 Bildilər hijlədir vu.

Dujub o jerdə qalan,
 Qurtardı tylkydən çan.

Ucdu hərə bir jana:
 Daqa, daşa ormana.

Səly vasdı qəşqərdə,
 Qalqıdı vəjyk fəsqərdə,

Tylky işi bitirdi,
 Avlərbə gətyrdi

Juvasına myxtəsər,
 Bir aj jedi sərəsər.

MURAD.

Tiflis şəhərinin yanında „Kolbaşan“ adlı bir kənt var idi. Bu kəndin dörd bir yanı bağılıq, meşəlik yerlər idi. Elə ki, bahar olurdu: aqaçlar çiçəklənirdi, təpələr, jamaçlar, cəmənlər jumuşaq ot və çiçəklər ilə dəşənirdi. Rəng-rəng gyllərin ətri kəndi bulyjyrdy, səhər-axşam quşların gözəl nəqməsinin arası kəsilməjirdi. Bahar çağı bu kənt o qədər gözəl olurdu ki, insan baqmaqdan doymajyrdy. Belə tərifini etdijimiz kəntdə „Bylqejs“ və „Murad“ adında vaş qardaş var idi. Bylqejs olduqca mehriban və təvijəli bir qız idi. Hər gyn baqcalarındakı tut aqacınyın altına palaz salırdy; ojunçaq şejlərini də jəqəv öz-özünə ojnardı. Ara-bir qonşuları Səltənət də gələrdi. Hər ikisi birlikdə de-jər, gylər, ojnardılar. Otaq vəzəjirdilər.

Bir-birinə qonaq gedib gələrdilər. Gəlin-gəlin ojnajyrdılar. Ara-bir atası aldy-ğı „Əlifba“ kitabınyın şəkillərinə tamaşa edir və oqujurdular. Gynləri xoş və asudə kecirirdi.

Amma Murad hec qarby-vaçada tapılmazdy. Səhər evdən cıqar, bir də açanda evə qajydardı. O gyn olmazdy ki, Muradın yzy, vaşby cıyılmış evə qajyt-maja idi. Hər kəs ilə dəjyşyb, səjyşyrdy. Ona görə də onu hec kəs sevməzdi. Hətta öz ata və anası da Muradı sevməzdi. Onun əlindən vaşby Bylqejsin ki, hec rahatlığı joq idi, onun ojunçaqlarınyı dağıdyv və sındırdı, ara-bir də dəjyb qacardı. Ona görə Bylqejs qardaş Murad ilə hec ojnalmazdy və ondan qor-qardı. Bylqejs mehriban bir qız olduqu ycun, qarbylarındakı hejvanları və quşları da coq sevər və məhəvvət edərdi. Hejvanlar və quşlar da əvəzində Bylqejsi sevərdi və ondan qacmazlardı. Coq vaqt olurdu ki, baqçada ojnadyğı zaman: „Mərmər“ bişiji „Dəmir“ iti „Məs-

tan“ xoruzı, tojuq çuçələri Bylqejsin vaşna toplanırđ və onun əlindəki cərək parcasıny alyv jemək istərlərdi. Bylqejs isə cərəji parca-parca ediv, bir az Məstan xoruza, bir az tojuq çuçələ-rə, bir az da it və bişijə atardđ, hamy-sy soqulub, jeməjə məşqul olurdu Byl-qejs qara və iri gözlərini onlara dikiv

vaqardđ. Bir də gərərdi ki, it cərəjini özy jejiv qurtardđ. javaş-javaş aqzyny bişijin qьsmatyna uzadđ. Bişik də mь-ryldaja mьryldaja calşыр ki, aqzındakь cərəji jejiv qurtarsyn, həm də pəncələri ilə jerdə qalan cərəji vərк-vərк dutub, aşьqlь-aşьqlь itə vaqardđ. Amma it vaq-majьv soqulur ki, bişijin, ja xoruz-toju-qun cərəjini qarьv jesin. Birdən-birə bir tərəfdən xoruz qaqqyldaja-qaqqylda-ja itin ystynə atьlrdđ, bir tərəfdən də bişik belini qaldыrvьv dişlərini itin ysty-nə qьçыjьv mьryldajыр və birdən-birə sьc-rajьv itin yzyny çьrmalajырđ.

Bylqejs bu tamaşadan doymazđ, gy-lə-gylə onların davasına vaqardđ.

Murad isə joldaşlaryny və vaçьsьny inçitdiji kivi, hejvanlary da inçidirdi. Hə-lə qarьlaryndakь „Dəmir“ kərəjə onun əlindən gyn və dirilik joq idi. Qarь aq-zыnda uzаныv jatarkən, Murad əlindəki daş ilə itin harasь gəldi vurardđ; jazьq it qujruqunu vəjrynə qьsьv, vəngildijə-vəngildijə qacar, ja inki iri qara aqzь-

пъ асѣв Murada вѣрк хырѣди. Оdur ki, Muradъ hec sevmѣzdi. Onu harada gѣrsѣ qacѣv gizlѣnѣrdi. Sarѣ viѣsik dѣ Muradъ sevmѣzdi. Onun kѣlgѣsini uzaqdan gѣryncѣ, qujrucunu qѣsѣv, tѣlѣsik ѣzy-ny bir jerѣ soquv gizlѣnѣrdi; cynky hѣmiѣѣ Murad onun qujrucundan dutub dartardъ. Murad viѣsijin arqsaьncѣ dyѣdyju zaman viѣsik ѣvvѣlѣcѣ qacar, Muradъn ona jaqьnlaѣdьoьnъ gѣryncѣ bir-dѣn-birѣ dajaьrdъ. Belini diklѣjiv, diѣlѣrini qѣcѣjѣv „puf“ elijiv Muradъn ystynѣ atьrdъ. Hѣtta bir necѣ dѣfѣ ѣllѣrini, yzyny cъrmalajѣv aqlaja-aqlaja Muradъ evlѣrinѣ gѣndѣrmiѣdi.

Elѣ ki, axѣsam olurdu, tѣpѣlѣrdѣn, jamaclardan naхьr mѣlѣѣ-mѣlѣѣ kѣndѣ gѣlirdi, Murad ѣlinѣ comaqьnъ aьv, naхьrьn icinѣ girѣrdi, ѣlindѣki comaq ilѣ o inѣjin, vu ѣkyzyn harasъ gѣldisѣ vurardъ.

Murad bir dѣfѣ bir qara inѣjin arqsaьncѣ dyѣdy. Inѣk axьrda tѣngѣ gѣliv, dѣndy vѣ Muradъ iki vujnuzlarьna gѣ-

tyryv jerѣ elѣ cъrpdъ, qurbaqѣ kivi jerѣ sѣrildi. Murad tamam bir saat ѣzynѣ gѣlmѣdi. Ondan sonra Murad nѣ Dѣmir kѣpѣjѣ, nѣ viѣsijѣ vѣ nѣ dѣ inѣklѣrѣ jaqьn gedѣ vilmѣjirdi.

Baьcalarьndakъ jasѣmѣn aqѣcъ al-tьnda bir sѣvѣt icindѣ, tojuqlar jumurt-lajьrdъ. Bir gyn Murad baьcada gѣzir-di. Ci! tojuq jumurtlajѣv cъqanda, mu-

Muradъ bir tərəfə cəkirdi, ələlxysus ana qazdan coq qorqmuşdu; cynky o, coq aşьqlь idi. Qorqurdu ki, sьcrajьv gөzlərini cьqarsьn. Axьrda arqasьndan səvəti aqzь ystə jerə atdь, jumurtalarьn hamьsь sьndь.

Muradъ bu dəfə əvvəlkindən də coq qorqmuşdu, jənə alma aqaşьnьn altьnda oturdu. Coq qəmgin idi. Fikir edirdi ki, evə getsin, anasь onu dəjər; cynky həm paltarь jumurtaja vatmьşdь, həm də səvətdəki jumurtalarь sьndьr-mьşdь. Muradъ bu fikirləri elijirdi, bir də gөrdy ki, Bylqejs əlində „uşaq gөzlyjy“ əlifba kitabcasь vaqcaja cьqdь. Məstan xoruz, sarь tojuq və çyçələri Bylqejsin ətrafьnь aldь. Bylqejs oturdu Kitavьnь acdь. Sarь tojuqun vaşьna əl cəkiв dedi ki: gөzəl tojuqum! Gəl sənə bu şəkilli kitavdan dərs verim, jaxşь!....

Sarь tojuqъ bir Bylqejsin yzynə vaqьrdь, bir də kitabь dimdikləjirdi. Bylqejs dejirdi: dejnən „a...“ tojuqъ hec səs cьqarmьrdь. Bylqejs gөrdy ki, tojuq

hec oqumajьr, çyçənin birini kitabьn ystynə qojub dedi: „gөzəl çyçəm! Sөjlə“ a... „Çyçə kitava vaqdь, vaqdь bir dən-birə dimdijini juqarь qaldьtьv „çik-çik“ dejə səsləndi. Bylqejs şadlyqьndan bil-məjirdi ki, nə etsin, bu zaman anasь pənçərədən gylə-gylə Bylqejsin dərs verməsinə vaqьrdь. Bylqejs bir adam arajьrdь ki, çyçəsinin kitab oqumasьnь ona gөstərsin. Anasьnь pənçərədə gөryncə sevinə-sevinə qьşqьrdь: „anaçan! Birçə çyçəmə vaq, gөр nə jaxşь oqujur! Gөzəl çyçəm! Dejnən „A....“ çyçə Bylqejsə vaqьv jenə də „çik-çik“ dejə səsləndi. Bylqejs gylə-gylə qara iri gөzlərini anasьna dikiv dedi: „anaçan gөrdyn nə jaxşь oqujur“?

Anasь gylə-gylə çavav verdi „gөzəl qьzьm! Məjər Sən pis oqujursan ki, çyçən də pis oqusun?...“

Bu aralyqъ Məstan xoruz da Bylqejsin vaşьnьn ystyndə durmuşdu, xoruz kitava vaqdь-vaqdь, birdən-birə uçadan banladь, Bylqejs balaça əlini xoruzun

vaşyna cäkiv dedi: məstan xoruzum! Sən
vəjyxsən, oqumaq bilirsən. Qoj, bu va-
laça çuçəni əjrədim. Qocaq çuçəm! De
gərym „a“ çuçə sarı dimdişini acıv
„çik-çik“ oqujurdu.

Murad alma aqaçynın altında qəm-
gin-qəmgin bunlara vaqırdı, öz-özünə
fikir eləjirdi: „nə usun Bülqəjsi hamı
sevır? Hamı ona məhəvvət jetirir?“

Amma məni hec kəs sevməjir, hər
kəs məndən nifrət edir? Nə usun?...

JAXŞY ARQA.

Gynlərin bir gynyndə,
Qalın meşə dibində;
Bir aç tylky olurdu,
Açından qavtırdı.

Qalmajrdı cəl, dəgə,
Baş cəkirdi, hər jərə;

Bir jerdə av vilsəjdi,
Ja uzaqdan gərsəjdi;

Qujruqunu dikləjir,
O, gyllə kivi gedir.

Görsə aqaçda bir quş,
Başından ojnardь huş.
İstəjirdi bir başa,
O, aqaçda dьrmaşa;
Lakin dişi batmazdь,
Əli quşa catmazdь.
Altdan juqarь jan-jan,
Baqardь hejran-hejran;
Qьmьldasajdi japraq,
Tylky olurdu sajaq.
Javaşça şyngyjyrdь*),
O səsi dinləjirdi.
Hərdən, birdən jatardь,
Gözlərini jumardь;
Görsyn quşlar gəlirmi,
Onu jatmьş bilirmi;
Gələn quşlar da ançaq,
Olurdular coq sajaq;
Qarşьsьnda dənlənilir,
Çikkilləşir, jəmlənilir.
Acarkən tez gözyny,
Götərdi bir özyny.

*) Şəngymək.

Durub mьrьldanьrdь,
Alьşьv odlanьrdь.
Axşamadək gəzərdi,
Jogulurdu, bezərdi.
Əli avdan yzylmyş,
Aqzь gөzy byzylmyş.
Hər kol-kosa catardь,
Qьvгьlardь jatardь.
Jaman kecirdi gyny,
Olyssə almьşdь onu;
Dyşyndy fikrə getdi,
Bir vaqьnьz nə etdi?
Aqьna gəldi birdən,
Nə jaman axmaqam mən,
Hazır bu qonşuluqda
Sьnarda, bu javuqda,
Bala sьqarmьş lejlək,
Bir hijlə qurmaq gərək.
Bir-bir jejim onlarь,
Qarnьm tox olsun varь.
Getdi bir vьsqь buldu,
Əhvalь coq duruldu;
O sevinə-sevinə,
Gəldi sьnar divinə,

Dedi: „a lejlək vava!
Kəc vı aqaçdan daha:
 Bu cöl, səhra, vı orman,
 Mənə qalv atamdan;
İndi uc gındyr açam,
Bir loqmaja məhtaçam;
 İstijirəm cınar,
 Ortasından tən jar,
Kəsiv, vı kəntdə satam,
Bir parca cörək alam“;
 Aqaç vaşında lejlək,
 Bu sözləri eşitçək,
Başladv jalvarmaq,
Dedi: „A tylky aqa!
 Rəhm elə gəl, aj aman!
 Kəsmə cınar, dajan!
Gəl juvamv daqvtma,
Göz jaşvıv aqvtma.
 Balalarvıv lıməkdir,
 Qanatlarv gədəkdir;
Aqaç vaşından jerə,
Düşərsə virdən-virə,
 Tələf olur, aj gözüm!
 Düşməsin jerə sözüm“.

Tylky dedi: „Joq olmaz!
Bir dəqiqə jaramaz“!
 Вьсқьсьнь дувара,
 Сəkdi o dəm cınarə.
„Aman, aman tələsmə!
Dajan, cınarv kəsmə,
 Uc balamdan vırisini,
 Ən vöjyjyny irisini
Verim sənə, gətyr əl,
Tylky vava, rəhmə gəl!“
 Tylky aqa şungədi,
 Qulaqlarvıv diklədi;
Dedi: „Daha nejləjək!
At aşaqv tez gərək“!
 Lejlək tykyny qavartdv,
 Balasvıv ona atdv.
Tylky qardv havada,
Parcalajv orada.
 Сəkdi balta dişinə.
 Jejiv getdi, işinə.
Kecdi bir uc gyn daha,
Açdv o tylky aqa.
 Bir vaşa durdu jenə,
 Gəldi cınar divinə.

Dedi: „A, lejlək vava!
Kəc bu aqaçdan daha;
Jenə uc gyndyr açam,
Bir loqmaja möhtaçam.

Gəlmişəm sənə sarı
Gərək kəsəm cənabı“.

Вьсцьсьнь дубарə,
Cəkdi tylky cənabə.
Lejlək vaqırdı: „Ejvah!
Kəsmə dajan sən allah.

Gəzymyn aq-qarası,
Yrəjimin parası,
İki balam qalıbdır,
Məni şumluq alıbdır“.

Nə etməli? Birisini,
Handa vəjyk irisini,
„Ala“ deyə də atdı,
Dərdə-mələlə batdı!

Tylky qaradı havada,
Parcalajıv orada.
Durdu jedi sevinçək,
Qujruqunu dutub şək.
Əlini qojdu belinə,
Duşub getdi yoluna.

Bir aqacda janyqda,
Oturmuşdu bir qaraja;
Dedi: „A, ahmaq lejlək,
Səjlə mənə bir gərək;
Bu nə işdir edirsən?
Əz balanı verirsən.

Bu niç azoyn tylkyjə,
Dəv salırsan ölkəjə?“

Eşidinçə bu sözy,
Qacdı, vətə, vənizi.

Dedi: „Gərym əllərim,
Colağ olsun nejləjim?

Əz vəşna bir nəfər,
Hec belə bir iş edər?

Gərmədinmi cənabı,
Ortasından tən jarı,
Bicqi ilə kəsirdi?

Çаным зақ-зақ əsirdi“.

Qaraja dedi: „Aj cərən!
Gərynyr coğ sadəsən;
Joğdur əsla bilijin,
Gijdir vəjnin, ilijin;

„Uzun voj, uzun voğaz
Xejrə-şərə jaramaz“.

Nə xəjir o vovdan sənə?
Inanmışan sən ona?

Hec iş gəlməz əlindən,
Qorqma onun dilindən;

Qurur sənə o tuzaq,
Jalvarma kəssin buraq!..“

Lejlək dedi: „Aj oqul!
Mən nə bilim, coq saq ol.

Oqumamış adamam,
Avam olmuşdur dədəm.

Saldın başa sən məni,
Biləcəjəm qədrini“.

Kecdi bir uc gyn daha,
Aşyıv tylky aqa.

Сьнар дивинə gəldi.
Вьорьнь вугув, сөнвəldi,

Dedi: „A, lejlək vava!
Kec bu aqaçdan daha!“

Tyky dartçaq özyny,
Qurtarmamış sözyny.

Lejlək vovnunı uzatdı,
Tyklərini qavartdı;

Dedi: „Sus alcaq azorьn!
Jetməzmi aldatdıorьn?

Ah vaşьmь əkmisən,
Sinəmə daq cəkmisən.

Anlamışam işini,
Nə qьşьjьv dişini;

Baqmışan, sən yzymə?
Get, gərynmə gəzymə!..“

Tyky hejrətə daldı,
Jerində mьxьb qaldı.

Gənləy qəmə vuryndy,
Dərin-dərin dyşyndy!

Sonra dedi: „A, jassar!
Səni bir əjrədən var!“

Gəzlərini syzdyrды,
Ətrafa göz gəzdirdi,

Qarqanь birdən gərды,
Tykləri viz-biz durdu.

Dedi: „A, ha bu qarqa,
Bunu əjrətmiş, joqsə;

Bu işləri qanmazdı,
Hec bir şey anlamazdı.

Sonra jenə şyngyjyv,
Qulaqьнь diklijyv.

Dedi: „A, jassar qarqa!
Fitnəci, murdar qarqa!

Bu nə çyrə'tdir etdin?
Bu lejləji əc'rətdin?
 Bununla, ej jaramaz,
 Sənin ki, qarnьn dojmaz.
Səjlə mənə bir gərək,
Bu vojnu uzun lejlək,
 Başьndьr, qardaşьndьr?
 Ja inki joldaşьndьr?
Nə qalmьşdь ki sənə?
Jamanlьq etdin mənə?
 Mənim ziddimə getdin,
 Halal ruzumdan etdin.
Olsun iki gözyn kor!
Indi birçə dajan dur!
 Дутув, узув, ваşьнь,
 Биşirrəm mən aşьнь".
Qalqdь suju syzylmyş,
Aqzь, gөzy byzylmyş.
 Meşə ilə gedirdi,
 Өz-өzynə dejirdi:
„Aj paxьl, şejtan qarqaja!
Səvr elə, dajan qarqaja!
 Sənə qurum bir kələk,
 Aləmə olsun ərnek“.

Gynəş yfyqdə səndy,
Javaş-javaş byryndy.
 Dumanlandь cаjьrlar,
 Dərə, daqlar, vаjьrlar,
Cөkdy dərin qaranlьq,
Qararan tək ortalьq.
 Qurt, quş daha əkildi,
 Juvasьna cəkildi.
Bulut altьndan səssiz,
Gөz qьrьrdь aj, julduz.
 Joq səs-səmir bir jerdə,
 Ançaq ki, dərələrdə.
Sular lətifçə caqlar,
Səs verər jaqьn daqlar;
 Bizim bu tylky aqa,
 Buldu qalьn bir koma,
Soquldu arqьn, jorqun,
Əhvalь xejli pozqun.
 Qarnь quruldujurdu,
 Durub mьrьldьjьrdь;
Juqu girməz gözynə,
Danьşьr öz-өzynə.
 Fələk bu qanlь səhər,
 Aсьlmajaçaq məjər?